

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om en bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse ved omdannelse af ejerboliger til lejeboliger.

Af Pelle Voigt (SF) m.fl.

(Fremsat 23/1 91).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

I lyset af den diskussion, vi har haft tidligere på dagen omkring de tomme ejerboliger, kan jeg ikke tilsige regeringens tilslutning til dette beslutningsforslag fra SF's side. Der er naturligvis mange grunde til det. Jeg skal blot koncentrere mig om nogle få.

Det, der lægges op til her, er, at de almennyttige boligselskaber skal overtage de tomme parcelhusboliger. Allerede her må man sige, at det, som i øjeblikket er vanskeligheden i den almennyttige boligsektor, jo er, at man har mange store boliger, og det er især dem, der er et problem, når det drejer sig om udlejningen i den almennyttige sektor. Det er altså ikke ligefrem store familieboliger, man har brug for, hvis man ser det ud fra den synsvinkel.

En anden indvending er, at det vil være uhensigtsmæssigt at administrere så mange parcelhuse, som der lægges op til her. Jeg tror, det vil give et uhensigtsmæssigt billede af problemstillingen, hvis man skal til at administrere en række enligt beliggende parcelhuse over hele landet.

Endelig er der også et mere politisk hensyn. Vi er i en situation, hvor 80 pct. af befolkningen ønsker at eje deres bolig og kun 60 pct. gør det.

Jeg synes, det er noget betænkeligt, hvis man skulle udnytte en vanskelig situation på ejerboligområdet til at modarbejde befolkningens ønsker om flere ejerboliger, særlig når man tager i betragtning, at der igennem 1980'erne er sket en ganske stor tilvækst af almennyttige boliger og en betydelig reduktion i væksten af private boliger.

Lad mig til sidst sige, at dette forslag jo også har nogle økonomiske konsekvenser. Hvis der er tale om udvidelse af kvoten med et par tusind boliger, taler vi om en samlet investering af et betragteligt omfang.

Hvis man f.eks. sætter ejerboligerne til 650.000 kr. pr. stk., er den samlede investering i størrelsesordenen 1,3 mia. kr., og efter de gældende støtteregler for det almennyttige nybyggeri medfører det en udbetaling af ydelsesstøtte på 46 mio. kr. i det første år. Udbetalingerne falder herefter i de næste år med ca. 1 mio. kr. årligt. Her går vi ud fra en prisstigning på 3,5 pct. og en kurs på 73.

Set over hele indeksslånets løbetid vil ydelsesstøtten samlet udgøre næsten en halv milliard kroner eller 450 mio. kr. for hver 2.000 boliger, der overtages, og det er jo et ganske stort beløb. Hvis særkvoten skal være gældende i flere år, vil udbetalingerne til den statslige ydelsesstøtte i faste priser blive på 46 mio. kr. det første år, næsten 100 mio. kr. det andet år, 135 mio. kr. det tredje år og vil det fjerde år stige til næsten 180 mio. kr. Det var alene de første 4 år, jeg her nævnte. Dertil kommer, at kommunerne jo også vil få en merudgift i form af grundkapital i størrelsesordenen 52 mio. kr.

Samlet kan man sige, at dette forslag altså i alt i ydelsesstøtte fra staten og i grundkapital fra kommunerne i det tredje år vil koste omkring 190 mio. kr. Så der er altså også en økonomisk side af dette forslag, som vi i øvrigt ud fra mange andre hensyn ikke mener at kunne tilslutte os.

Lissa Mathiasen (S):

Vi kan fra Socialdemokratiets side fuldt og helt følge ideen bag SF's forslag, ønsket om at sikre en bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse. Det er jo et utrolig tosset system, vi er kommet ind i, hvor vi har så mange tomme ejerboliger. Man kan sige, at der er fantastisk mange gode boligkvadratmeter, som ikke bliver brugt og ikke bliver udnyttet.

[Lissa Mathiasen]

Vi kan da være enige med SF i, at det samfundsmæssigt er u hensigtsmæssigt ikke at få en bedre fordeling af boligmassen. Jeg tror, at ganske mange i befolkningen godt vil skrive under på, at de godt kunne tænke sig, at der skete en bedre fordeling. Jeg ved også, at mange kommuner er meget optaget af tanken og har forsøgt igennem længere tid at finde mulige løsningsmodeller for at få disse tomme boliger brugt igen.

SF's udgangspunkt om at give den almennyttige sektor mulighed for at opkøbe ejerboliger til videre udlejning sammen med tanken om at lade pensionskasserne gå ind kan vi altså tilslutte os. Men jeg vil godt tilføje, at jeg finder, hvad angår den almennyttige sektor, at der er nogle praktiske problemer i forhold til udlejningsregler m.v., som i hvert fald skal løses, før tanken er brugbar.

Med hensyn til pensionskasserne rejser der sig ligeledes en række spørgsmål af praktisk karakter, som man er nødt til at tage fat i. Men jeg vil godt understrege, at Socialdemokratiet ikke ønsker at give den realrentefritagelse, som er foreslået fra SF's side.

Derfor skal min konklusion være, at Socialdemokratiet kan være enig med SF, og vi vil meget gerne støtte ønsket om at få skabt en væsentlig bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse – herunder ikke mindst i forhold til de mange tomme ejerboliger – men vi finder, at der er nogle praktiske problemer, som vi skal have løst først.

Pernille Sams (KF):

Det er jo et rigtig vaskeægte SF-forslag med SF's ånd og socialismens idealer om, at det enkelte menneske ikke skal eje noget, som fællesnævner. Det var lidt sørgeligt at høre, at også Socialdemokratiet delvis er ved at hoppe med på den idé.

Nu forsøger SF altså at udnytte boligmarkedets krise til at få et påskud til at omdanne ejerboliger til lejeboliger, først og fremmest til almennyttige boliger. Det ønsker vi ikke. Vi ønsker tværtimod, at så mange mennesker som muligt får mulighed for at eje deres egen bolig. Vi ønsker at udvide kredsen af ejerboliger og ønsker faktisk nøjagtig den modsatte udvikling af den, SF's forslag stiler imod, nemlig at give lejere i det almennyttige byggeri mulighed for at købe deres bolig, hvis de ønsker det.

Vi mener også, at Folketinget burde ændre den gamle regel om, at kun beboelsesejendomme opført efter medio 1966 kan udstykkes til ejerlejligheder. Det bør være lejlighedernes standard og kvalitet, der er afgørende for, om ejendommen kan udstykkes, og ikke et tilfældigt årstal, og hvis ejeren i øvrigt ønsker at sælge og lejerne at købe, så kan vi ikke se, at Folketinget skal spænde ben for det.

Vi mener, at en udbredelse af den private ejendomsret er en helt fundamental og nødvendig ting i et moderne samfund baseret på markedsøkonomi. Krisen på ejerboligmarkedet løses bestemt ikke ved at indskrænke mulighederne for at kunne blive ejer af sin bolig og omdanne ejerboligerne til lejeboliger. Krisen på boligmarkedet kan kun løses ved at sørge for at genoprette tryghed, stabilitet og ro på ejerboligmarkedet, så mennesker igen tør købe uden at være bange for, at vi herindefra river tæppet væk under dem.

Langt hovedparten af Danmarks befolkning ønsker at eje deres egen bolig, og det mener vi at så mange som muligt skal have mulighed for. Derfor kan vi selvfølgelig heller ikke omdanne ejerboliger til lejeboliger blot på grund af en kortvarig krise på ejerboligmarkedet og dermed gøre det umuligt for endnu flere mennesker at realisere deres drøm om at komme til at eje deres bolig.

Det ville være noget mere konstruktivt, men sikkert imod SF's ideologi, om SF i dag meldte, at man støttede regeringens bestræbelser på at skaffe flertal for en langsigtet løsning for ejerboligmarkedet, som kan genskabe roen, hvilket der netop er afsat penge til på finansloven: 600 mio. kr. til 2. halvår af 1991 og 1,2 mia. kr. på helårsbasis. Det er vigtigt, at Folketinget sammen finder en god anvendelse af disse penge, som peger fremad. Men pengene er ikke nok. For at skabe langsigtet ro, tryghed og stabilitet kræves også, at signalerne herindefra ikke går på at bekrige ejersektoren, men på at understrege, at hvad enten man bor i ejer- eller lejebolig, har man det samme krav på tryghed i boligen.

Vi afviser SF's forslag.

Bodil Thrane (V):

Med hensyn til beslutningsforslag nr. B 14 angående en bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse ved omdannelse af ejerboliger til lejeboliger, der er fremsat af SF, vil jeg gerne på Venstres vegne afvise forslaget.

[Bodil Thrane]

Når jeg vil det, er der flere årsager til det. Grundlæggende vil vi, som jeg har sagt tidligere i dag, arbejde for at få et frit personligt valg, også når det handler om bolig. Vi ønsker politisk at arbejde for et boligmarked, hvor folk vælger efter lyst, formåen og behov og ikke efter, hvordan vores systemer er skruet sammen.

Vi går derfor positivt ind i arbejdet for at finde en langsigtet politik på boligområdet, så folk kan have tillid og føle trykthed ved det boligvalg, de nu måtte træffe. Vi vil gerne se en frivillighed og en mangfoldighed, der kan vise sig, hvor folk nu bor – og det gør vi jo alle sammen.

Derfor har vi fra Venstres side også støttet boligpakkens forlængelse med alle de elementer, vi mener skal til – og allerede nu så småt kan se virke – for at få gang i den private ejendomshandel igen. Samtidig har vi støttet forslaget om midlertidig udlejning af ejerboliger for at række en hånd til boligejerne, alt sammen for at hjælpe dem, der ikke har været begunstiget af de mange forskellige former for statsstøtte, som lejemarkedet er tilkendt.

Derfor vil jeg gentage, at for os i Venstre er det vigtigt at sikre en boligpolitik, som kan skaffe det ægte frie valg. Vi vil gerne, at folk skal vælge deres hus og ejerbolig, efter hvad der passer til deres måde at leve på og ikke som sagt efter alt muligt andet.

Omvendt skal vi sige, at hvis de vil leje, skal det være, fordi de ønsker det, og ikke, fordi det er politisk styret eller støttet. Med andre ord ønsker Venstre ikke en yderligere socialisering af vores boligmasse, der vil fjerne det frie valg. Vi vil som sagt med al respekt afvise SF's forslag, både om at almenyttige boligselskaber kan opkøbe ejerboliger til udlejning, og om at pensionskasser i højere grad kommer på boligmarkedet.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet vil både af økonomiske, men også af ideologiske grunde afvise SF's forslag. Hvis forslaget havde været omvendt og var gået ud på at gøre det muligt at omdanne den almenyttige sektors lejligheder til at blive ejet enten som ejerlejligheder eller andelsboliger af lejerne, havde vi haft langt større sympati for forslaget.

Jeg vil godt sige til den konservative ordfører, fru Pernille Sams, at Fremskridtspartiet helt kan tilslutte sig, når man fra konservativ si-

de læser sit teoretiske boligpolitiske program op. Det, vi venter på i Fremskridtspartiet, fru Pernille Sams, er, hvornår man fra konservativ side begynder at lade handling følge ord. I den 8-årige periode, hvor De Konservative har haft ledelsen af de forskellige regeringer, har vi ikke set det; dér har man set det gå den anden vej.

Hvis det er nye toner fra Det Konservative Folkeparti, skal vi da i hvert fald i Fremskridtspartiet udtrykke stor glæde over det. Vi ønsker nemlig også at styrke ejerboligsektoren, vi ønsker at skabe stabilitet i ejerboligsektoren, og vi ønsker at lade flest muligt eje deres egen bolig. Det er også det, det store flertal af den danske befolkning vil; det har undersøgelser vist. Hvis man frit kunne vælge, ville man eje sin egen bolig. Det er tanker og ideer, som vi støtter fuldt ud, og vi vil – og det har vi gjort i praksis i modsætning til Det Konservative Folkeparti – prøve at gøre det lettere at være ejerboligejer. Lad os nu se, om vi ikke er nogle, der kan sætte os ned og få noget praktisk, langsigtet og permanent ud af disse penge, der er afsat på finansloven, for det, det handler om for at skabe stabilitet, er sikkerhed i fremtiden, er, at man ikke får de økonomiske beregninger, man har lavet, lavet om hele tiden af de siddende regeringer.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil gerne spørge fru Kirsten Jacobsen, om hun har nogen opinionsundersøgelser af danske boligtageres syn på ejerboligen inden for det sidste år. Jeg er ret overbevist om, hvis man tog sådan en meningsmåling, at man så ville få et helt andet resultat. Det er nemlig blevet aldeles klart, at man løber også en stor risiko, når man køber en ejerbolig. Det tror jeg ikke er det, folk har haft ønske om. De har haft ønske om at få tag over hovedet.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Den undersøgelse, som jeg henviste til, og som er foretaget, er ganske rigtigt nogle år gammel. Det er også helt rigtigt, at forudsætningerne på ejerboligmarkedet har ændret sig, og det kan godt ske, man ikke ville være helt så hidsig i dag, men skylden for det, hr. Jørgen Estrup, bærer bl.a. hr. Jørgen Estrups parti, som i den periode har været med til at gøre det dyrere hver eneste dag at være ejerboligejer.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg er helt klar over, at Fremskridtspartiet er imod, at inflationen er gået ned.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Så fik vi den igen med, at ejerboligejerne har det så elendigt. Der foreligger her i Boligministeriets Bygge- og Boligpolitiske Oversigt en opgørelse over, hvordan boligudgifterne er i ejerboligerne, i almennyttige andelsboliger og i private andelsboliger, og dér slutter man med at skrive:

»Når summen af de løbende boligudgifter beregnes over en periode, og når der tages hensyn til den foretagne opsparing, viser det sig, at der ved en nutidsværdiberegning kun er små forskelle mellem de således beregnede samlede boligomkostninger i de tre forskellige boligtyper.«

Jeg synes, det skal siges, for vi hører jo gang på gang, at ejerboligtagerne er så elendigt stillet, selv om de fleste af os jo har det ganske, ganske udmærket. De 95 pct. af ejerboligtagerne lever faktisk fedt af den fordel, de har haft af den store inflation og store rentefradrag. Derfor synes jeg ikke, at det er rimeligt at blive ved at køre på, at ejerboligindehaverne skulle have det så elendigt.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Når man vil tage æren for det gode, hr. Jørgen Estrup, må man også tage balladen for det, som ikke er så godt. Hr. Jørgen Estrup glemte at fortælle, at samtidig med at man fra radikal side havde været med til at sikre, at inflationen gik ned, havde man altså også været med til at vedtage et skatteforlig. Man havde pålagt befolkningen en kartoffelkur med renteaftgift osv. Man havde ad den vej været med til, at ejerboligfolket frem for nogen betalte regningen. De stigninger, man har været ude for, er så kæmpestore, at for ganske få år siden var det sådan, at man også havde tanker om at gribe dybt ind på ejerboligmarkedet fra bl.a. VS' side, men selv i VS drømte man ikke om at gøre det fra det ene år til det andet. Dengang opererede man med helt op til en 20 års overgangsperiode, men den slags smålige hensyn tog man bl.a. ikke i Det

Radikale Venstre. Her fik den hele armen bare på et år.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Nej, jeg vil da også godt sige til hr. Baadsgaard, at det ikke passer, at det er nøjagtig samme udgiftsstigninger, man har haft, uanset hvad det er for en boligtype, man har boet i. Jeg vil give hr. Baadsgaard ret så langt, at det er da langt fra alle boligejere, der har problemer, men der er sandelig nogle, der har kolossale problemer. Det er først og fremmest dem, der har købt inden for de seneste ti år. Når hr. Baadsgaard siger, at samtlige lejere også har haft tilsvarende problemer, passer det ikke, al den stund der på f.eks. hele det private udlejningsmarked har været stop for huslejestigninger i jeg ved ikke hvor mange år, men vi kører stadig væk med, at vi kun må tage 7 pct. af 1973-vurderingen. Det er der overhovedet ikke ændret ved i hele den borgerlige regerings samlede levetid. At sige, at der er huslejestigninger på det område, passer i hvert fald ikke. De stigninger, der har været, har været på skatter og afgifter, og nøjagtig de samme tilsvarende stigninger har der været for ejerboliger på skatter og afgifter, men det indregner man jo ikke i husejebegrebet for en ejerbolig. Lad os derfor se lidt mere nuanceret på det. Der er nogen, der har haft helt kolossale stigninger, 30-50 pct. for nogle husejeres vedkommende, og det kan man ikke sige matcher en nulstigning, som er tilfældet for visse lejeboliger.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Hvis fru Pernille Sams havde hørt efter, hvad jeg sagde, var der slet ingen grund til, at jeg igen skulle tage ordet. Jeg talte ikke om stigninger. Jeg talte om, hvordan vilkårene er i dag. Det er den sidste oversigt, der er lavet fra Boligministeriet, og i den gør man op, når man ser udgifterne på lang sigt, at der ikke er nogen væsentlig forskel i udgifterne til at sidde i en ejerbolig, en almennyttig bolig eller en privat andelsbolig. Det kan læses sort på hvidt. Det var bare det, jeg ville fremhæve, og jeg ved så ikke, om fru Pernille Sams vil benægte, at det forholder sig sådan, for så er det altså en sag, vi skal have drøftet med boligministeren, for han må stå bag det.

[Baadsgaard]

Det er korrekt, at der er nogle, der har haft en stor stigning, og derfor sagde jeg også, at der er måske 5 pct., måske 8 pct. af boligejerne, parcelhusejerne, der har det hårdt, og det er dem, vi har forsøgt gentagne gange at hjælpe, men generelt at sige, at ejerboligindehaverne skulle have det så dårligt, passer ikke, når vi ser det på lang sigt, men der er den uheldige sammensætning, at for ejerboligerne starter man med en høj udgift, mens man ikke har råd, og slutter med en lav udgift, når man får råd til det. I lejeboligen/den almennyttige bolig har man det udjævnet, men dér går man til gengæld ikke ned, når lånene på et eller andet tidspunkt er betalt, så fortsætter man og bliver ved med at betale, som om der var lån i al evighed, og det gør man ikke i ejerboligsektoren. Det er det, der er problemet for ejerboligen, at vi ikke kan få den tidsprofil ændret, men det er der nogle mekanismer til at gøre, hvis man vil gå om bord i den, men det har man afstået fra hidtil.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Ja, hr. Baadsgaard, men det kommer altså an på, hvad det er for en årrække, og hvilken tidsperiode man tager udgangspunkt i. Hvis man går tilbage og sammenligner boligudgifterne fra 1960'erne, hvor Socialdemokraterne kørte en højinflationspolitik, er det da rigtigt, at så er det da for manges vedkommende oven i købet en god forretning at have købt en ejerbolig dengang. Det er bare historieskrivning. Det kan vi ikke bruge til ret meget nu andet end at konstatere, at der var nogle dengang, der gjorde det godt ved at købe deres bolig. I dag er det nutiden, det drejer sig om. Vi har lavinflation, og vi står i en situation, hvor masser af mennesker er kommet i knibe, fordi de har disponeret i relation til en højere inflationstakt og nogle andre skatteregler. Derfor har vi den nuværende krise på boligmarkedet, og det ved hr. Baadsgaard også godt. Derfor er det heller ikke rimeligt at tale om, at det er de samme udgifter, der er tale om for ejere og for lejere. Hvad med ejeren, der har købt i 1960, da Socialdemokraterne kørte højinflations, eller ham, der købte for fem år siden til en pris, der lå 25 pct. over den pris, som hans bolig er værd i dag, og som skal sidde i en lavinflation de næste 25 år? Det er lige så meget ham, vi skal tænke på i dag, når vi lovgiver herindefra.

Sonja Albrink (CD):

Jeg vil starte med at sige, at vi ikke kan støtte SF's beslutningsforslag. Vi mener ikke, at det er den måde, vi skal gå frem på for at få boligmarkedet til at fungere. Det, CD ønsker på det område, er en langsigtet politik. Jeg vil også sige, at vi har været med til at støtte de boligpakker, der har været, og vi har også støttet det lovforslag, som boligministeren har fremsat om, at man kan leje det hus ud, som man ikke kan få afhændet.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg synes, at der med det samme er grund til at trække en parallel mellem dette beslutningsforslag og det forslag, som vi havde allerførst på dagsordenen om tidsbestemt udleje. Det, som begge forslag sigter på, er at lette på den situation, vi har på boligmarkedet, prøve på at forhindre, at nogle huse går på tvangsauktion, så tabene bliver endnu større, og i det hele taget forsøge at sikre en bedre udnyttelse af de samfundsøkonomiske ressourcer. Det er et godt formål, og det formål står vi helt bag.

Spørgsmålet er, om dette forslag har ramt præcist, og det synes jeg at man skal bruge noget tid til at undersøge. Jeg kunne f.eks. godt forestille mig, at man udvidede kredsen noget. Hvorfor skal det kun være almennyttige og pensionskasser? Jeg synes, man skulle lade en langt bredere kreds gå ind i en sådan ordning, hvor man altså prøver på at gøre tidligere parcelhuse til kommende udlejningsboliger. Det, der er tale om, er det modsatte af det, vi kender fra en anden del af boliglovgivningen, hvor man snakker om udstykning. Her er der altså tale om indstykning, og hvorfor skulle man ikke kunne gøre det, hvis det tjente et fornuftigt samfundsøkonomisk formål?

Fra radikal side er vi fuldstændig uideologiske på det punkt. For os drejer det sig altså ikke om, at folk kommer til at eje deres bolig, men det drejer sig faktisk om, at folk får tag over hovedet, og at samfundsressourcerne anvendes ordentligt. Jeg er lidt overrasket og skuffet over noget af den diskussion, som der har været ikke mindst fra regeringspartierne i dag, for det er jo den gamle type, jeg havde nær sagt betonkonservatisme, hvor man først og fremmest interesserer sig for, at man får skabt et ordentligt grundlag for vælgerforeningen det pågældende sted. Det synes jeg ærlig talt man skulle holde uden for boligpolitikken.

[Jørgen Estrup]

Fra radikal side er vi positivt stemt over for SF's forslag, hvis vi kan finde en model, hvor statsudgifterne vel at mærke ikke løber fra os, for det er klart, at det er forudsætningen. Ideen skulle jo være den, at boligmarkedet er i bund, at priserne er så lave, at der faktisk er noget at hente ved at gøre sådanne boliger nyfinansierede, sådan at de kunne etableres ordentligt som udlejningsboliger. Hvis det kan lade sig gøre, er vi bestemt også til at snakke med. Jeg synes egentlig, at det var meget rimeligt, hvis boligministeren – det er jo kun et beslutningsforslag – som en indledning gav en gennemgang af de muligheder og de problemer, der er på området, som vi så havde som baggrund også for vores arbejde i Boligudvalget. Det vil i og for sig være min opfordring til boligministeren, hvis det vel at mærke også er regeringens opfattelse, at samfundsressourcerne skal bruges ordentligt, og at folk først og fremmest skal have tag over hovedet.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg kan da berolige hr. Jørgen Estrup med, at det bestemt hverken var min spøg eller et gammeldags udtryk for konservatisme, der bragte mig til at sige det, jeg sagde. Jeg mener det. Det er mere aktuelt nu end nogen sinde, specielt med vores nuværende problemer på boligmarkedet. Så er jeg i øvrigt sikker på, at hvis hr. Jørgen Estrup tog sit radikale bagland i ed, ville der være mindst 80 pct. af hr. Jørgen Estrups bagland, som havde samme ønsker som mit bagland om at få lov til at eje deres bolig i stille og rolig fred uden offentlig indblanding, uden at politikerne hev tæppet væk under dem eller noget andet, et stille og roligt ønske hos den almindelige befolkning om, at de dog i det mindste kunne få fred til at eje deres egen bolig.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg tror, fru Pernille Sams er ude af takt med tiden. Det, som det drejer sig om for folk i dag, er at få sikkerhed for, at de kan blive boende i deres bolig, ikke om de ejer den, nej, at de kan blive boende, at de faktisk stadig væk har tag over hovedet, og så kan det dér med ligusterhækken og parcelhuset såmænd være det samme.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg skal på Kristeligt Folkepartis vegne afvise forslaget, men så kan jeg da ikke lade være med at sige, at jeg føler mig næsten på hjemlig grund, når hr. Baadsgaard og fru Pernille Sams kommer i valgstemning og overgår hinanden i argumenter. For er sandheden ikke måske hos dem begge, at vi har forskellige ønsker til vores bolig? Nogle vil eje den, nogle vil leje den, og nogle ønsker absolut ikke at eje deres bolig, fordi der følger en masse besvær med. Derfor må konklusionen jo være, at vi skal prøve at have det så bredt som muligt. Nu hører jeg til de unge boligejere, og jeg betragter faktisk min husleje i mit hus som en almindelig husleje, der går over en del af året, så jeg tror nok, at folk vil opfatte dette meget, meget forskelligt. Pas på man ikke låser sig fast i nogle bestemte meninger, men prøv at få den mangfoldighed frem, som faktisk findes i befolkningen i dag.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, at fru Inger Stilling Pedersens betragtninger her til sidst var meget fornuftige. Jeg er helt enig i, at der skal være en mangfoldighed i boligudbudet. Det er det, dette forslag faktisk også er et udtryk for at vi skal have.

Lad mig sige helt kort og kontant, hvad det drejer sig om. Hvis der er en familie, der ikke længere har råd til at bo i den pågældende bolig, har den i dag kun det alternativ at flytte til meget ofte en lejebolig, måske i en nybygget almenbygget bolig.

Her siger vi så, at vi godt vil give denne familie en mulighed for at blive boende i deres eget hus, det hus, de har boet i altid, men så blot på lejevilkår i stedet for. I stedet for at de skal flytte, at børnene skal flytte til nye skoler osv., kan de blive boende dér, hvor de har boet hele tiden, og som de for tiden ikke længere har råd til på grund af situationen på boligmarkedet. Det er det, det drejer sig om. At det skal være socialisering, og hvad man ellers har af udtryk fra de borgerlige partier, kan jeg ikke se. Det er, som hr. Jørgen Estrup var inde på, simpelt hen sund fornuft og et udtryk for, at vi godt vil være med til at løse nogle problemer, der er på ejerboligmarkedet.

Her er et af problemerne, at det er svært især for de unge familier at komme ind på ejerboligmarkedet, selv om priserne er faldet betragteligt. Der er faktisk eksperter, der hævder, at

[Hoiger K. Nielsen]

skal man have det, man kalder en normalisering på ejerboligmarkedet, som fru Pernille Sams og andre er så interesseret i, skal priserne falde yderligere, måske med 25 pct.

Jeg ved ikke, om det er en rigtig vurdering, men der er helt klart tale om, at der er et forkert forhold mellem pris og folks muligheder for at komme ind. Hovedgrunden til det er jo ikke regeringens politik, men at inflationen er gået i stå. Det ved vi jo udmærket godt. Når man hører de borgerlige politikere, skulle man tro, at de advokerede for, at vi skulle have inflationsrater igen på en 10-15 pct. Så skulle vi nok få folk tilbage til ejerboligerne.

Men problemet er, at inflationen er gået i stå, og at de unge familier, der skal ind, risikerer at sidde på vandgrød resten af deres liv. Det vil de ikke af den grund, især dem, der er kommet i klemme de sidste år.

Jeg er helt enig med fru Pernille Sams i, at der er boligejere, der er i klemme. Men det er dem, der er kommet i klemme, vi godt vil give muligheder for at kunne blive boende i deres eget hus i stedet for at skulle flytte. Det er det, som er baggrunden for forslaget. Det er ganske enkelt sund fornuft, hverken mere eller mindre.

Jeg er meget tilfreds med, at sådan som jeg ser det, er der et flertal bag disse ideer. Jeg må indrømme, at fru Lissa Mathiasen var lidt orakelagtig i sine meldinger. Jeg forstod det ikke helt, det var ikke helt så klart måske, som jeg kunne have ønsket mig, men jeg forstod det sådan, at Socialdemokratiet er imod, at pensionskasserne skulle fritages for realrenteafgift.

O.k., kan vi se på andre løsninger om pensionskasserne, er vi meget villige til det. Jeg opfattede det sådan, at Socialdemokratiet er villigt til at støtte, at den almennyttige sektor får mulighed for at opkøbe ejerboliger. Det opfattede jeg. Jeg opfattede også, at Det Radikale Venstre var interesseret i det under forudsætning af, at vi bl.a. får løst en række økonomiske problemer.

Jeg er fuldstændig enig. Dette beslutningsforslag er jo, kan man sige, forholdsvis løst formuleret. Det er noget, der er tænkt på gennem lang tid. Men formuleringerne er bevidst temmelig løse, for at vi kan se på det i Boligudvalget. Vi lægger os ikke fast på en bestemt model på forhånd. Vi ønsker at få et resultat ud af det.

Jeg vil godt sige noget om de økonomiske konsekvenser, hvor boligministeren jo havde

vældig travlt med at sige, hvor meget det koster både for staten og kommunerne. Men samtidig skal vi jo også have med, at der kommer flere skatteindtægter ind i og med, at der bliver færre rentefradrag, så der bliver tale om, at staten får flere udgifter, men så sandelig også, at staten får flere indtægter, fordi de folk, der nu sidder i de boliger, ikke får det rentefradrag, de har som boligejere. Der er tale om et samlet regnestykke, som vi skal have gjort op, og som må indbefatte en totalbetragtning.

Der er flere ordførere, der har sammenlignet forslaget med boligpakken og med det forslag, vi havde til behandling tidligere i dag om midlertidig udleje. Det, vi foreslår her, er betydelig mere langsigtet end både boligpakken og det forslag, vi havde til behandling tidligere i dag.

I virkeligheden kan man godt diskutere, hvor relevant det forslag, vi havde til behandling tidligere i dag, er i forhold til dem, der er ude på lejeboligmarkedet. Hvor mange er i virkeligheden interesseret i at lave en tidsbegrænset lejeaftale på 1 år eller 2 år? Jeg tror ikke, det får særlig store konsekvenser i forhold til disse fordelingsproblemer, vi har på boligmarkedet. Det er jeg ikke sikker på at det gør. Ejerboligpakken har da slet ikke haft nogen effekt. Det ved vi jo udmærket har været en kæmpefiasko.

Det er da også muligt, at dette ikke er den endelige løsning. Men det er for mig at se en langt mere langsigtet løsning, og der er langt mere fast grund under fødderne i forhold til det, man ellers har foretaget sig fra regeringens side. Som sagt er der ikke tale om, at vi vil socialisere boligmarkedet. Der er tale om, at vi skal have fordelt vores boligmasse bedre. Vi har en situation, hvor man kan se, at man har kommuner, hvor der måske er bygget et nyt almennyttigt byggeri i den ene ende af byen, og så er der tomme boliger i den anden ende af byen.

Så siger vi: Er det ikke bedre, at man køber brugt i stedet for at købe nyt? Tag den familie, der flytter ud af et parcelhus, der måske kan sælges til de 650.000 kr., som ministeren nævnte for et hus på 130 m² – i en landkommune kan det være billigere endnu – og nyopførelsesprisen for almennyttigt byggeri ligger på 9.000-10.000 kr. pr. m², og det vil sige, at en bolig på 100 m² kommer op på omkring 900.000 kr., er det så ikke bedre, at vi ligesom køber brugt i stedet for at købe nyt? Det er dette forslag udtryk for: at man i den almennyttige sek-

[Holger K. Nielsen]

tor får mulighed for at købe brugt i stedet for bare altid at skulle bygge nyt. Jeg tror, der er masser af sund fornuft i det, og jeg tror bestemt, det vil give en langt bedre fordeling af boligmassen.

Jeg har også en lidt mere generel boligpolitisk baggrund for det – og igen, det har ikke spor at gøre med socialisme, det vil jeg godt sige med det samme. Jeg synes, at det er lidt ærgerligt, at vi har sådanne meget faste skodder mellem ejerboligsektoren og lejeboligsektoren. Vi kan jo tydeligt se, når vi kommer kørende i vores bil eller på vores cykel i et københavnsk forstads kvarter, hvor der er almennyttige boliger, og hvor der er ejerboliger, parcelhuse. Det synes jeg egentlig er lidt ærgerligt. Jeg synes da godt, at man kunne forestille sig, at mange af de ejerboliger, der er gode familieboliger, også blev lejeboliger, i stedet for at det bare bliver ejerboliger. Det kunne jeg bl.a., fordi mange af de familier, der ikke har råd til at komme ind i dem i dag, får mulighed for det. Det må give et mere varieret boligbillede, hvor man midt på en villavej, hvor der er ejerboliger, også har nogle almennyttige boliger. Det vil også nedbryde de fordomme, der er over for den almennyttige boligsektor. Det er betonbyggeri og visse steder med narkomaner og sprittere osv. Den almennyttige sektor skal også få mulighed for at kunne udfolde sig i et ejerboligområde, hvor den eneste forskel er, at finansieringen er anderledes; den eneste forskel er, at den pågældende person ikke har mulighed for at tjene på sit hus, når det sælges.

Vores mening er, at man skal kunne bo der på samme måde som hidtil. Man skal være medlem af en almennyttig afdeling, men vi forestiller os bestemt, at der skal være nogle afta-

ler, så man stadig væk skal kunne reparere sit hus, ordne sin have og gå i fred for naboerne, hvis man vil det. Jeg tror, der ligger noget sundt i, at vi får nedbrudt nogle af de fordomme og nogle af de grænser, der er mellem den almennyttige sektor og ejerboligsektoren. Men o.k., jeg er tilfreds med, at der tilsyneladende er et flertal bag disse ideer, og det håber jeg på vi kan arbejde positivt med i udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Den fg. formand (Ahlmann-Ohlsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. februar 1991, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.28
